

Sygn. akt I ACz 581/12

POSTANOWIENIE

Dnia 24 sierpnia 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSA Anna Gawelko
------------------------	-------------------------

po rozpoznaniu w dniu 24 sierpnia 2012 roku

na posiedzeniu niejawnym sprawy

z powództwa **Z. K., K. S., A. K.**

przeciwko **Skarbowi Państwa – Wojewodzie (...) w R.**

o zapłatę

na skutek zażalenia powódek Z. K., K. S.

na postanowienie Sądu Okręgowego w Rzeszowie

z dnia 4 lipca 2012 r., sygn. akt I C 870/12

p o s t a n o w i a:

uchylić pkt. 2 zaskarżonego postanowienia i sprawę przekazać do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Rzeszowie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy rozpoznając wniosek trzech powódek o zwolnienie ich od kosztów sądowych w sprawie, uwzględnił wniosek w odniesieniu do jednej z nich tj. A. K., zaś wnioski dwóch: K. S. i Z. K. - oddalił.

Sąd Okręgowy w oparciu o dane zawarte przez powódki w oświadczeniach uznał, że powódka Z. K. i K. S. są w stanie ponieść łącznie, jedną wspólną opłatę od pozwu w wysokości 5500 zł bez uszczerbku w koniecznym utrzymaniu siebie i rodziny.

Wydatki miesięczne powódki K. S. wynoszą ponad 10.000 zł, przy czym pozostaje ona na utrzymaniu męża, którego źródła dochodów i ich wysokości nie ujawniła, a powódka Z. K. dysponuje stałym źródłem dochodów w postaci emerytury i renty.

Zażalenie co do oddalonych wniosków wniosły powódki K. S. i Z. K., zarzucając błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę niniejszego postanowienia polegający na niesłusznym uznaniu, iż dochody powódek nie uzasadniają zwolnienia ich od kosztów sądowych w całości.

Wskazując na powyższe wniosły o zmianę zaskarżonego postanowienia, poprzez zwolnienie ich w całości z obowiązku uiszczenia kosztów sądowych.

Skarżące podniosły, iż zobowiązane są do zapłaty solidarnie jednej opłaty od pozwu w wysokości 5500 zł, co w przeliczeniu na jedną powódkę stanowi kwotę 1833,33 zł. Zwolnienie jednej z sióstr, zgodnie z zasadą solidarności rodzi obowiązek uiszczenia przypadającej na nią części opłaty zarówno przez K. S. jak i Z. K., co wobec faktu, iż powódki są siostrami narusza niewątpliwie zasadę współzycia społecznego. Nie są one zatem w stanie ponieść przedmiotowej opłaty bez uszczerbku w koniecznym utrzymaniu.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

W pierwszej kolejności należy zauważyć, iż ocenę sytuacji majątkowej strony domagającej się zwolnienia od kosztów sądowych w sprawie, dokonuje się w odniesieniu do obowiązku uiszczenia przez nią opłaty od pisma podlegającego opłacie lub powodującego wydatki (art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych tj. Dz. U. z 2010r. Nr 90, poz. 594 z późn. zm).

Z treści uzasadnienia zaskarżonego postanowienia wynika, iż Sąd Okręgowy rozpoznając wnioski trzech powódek o zwolnienie ich od kosztów sądowych w sprawie, ocenił ich sytuację majątkową w odniesieniu do obowiązku uiszczenia przez nich, na obecnym etapie postępowania, jednej opłaty sądowej od pozwu w wysokości 5.500 zł łącznie.

Powyzsza ocena jest nieprawidłowa.

Niewątpliwie pismo wnoszone przez kilka osób podlega jednej opłacie. Jeżeli jednak przedmiotem sprawy są roszczenia lub zobowiązania jednego rodzaju i oparte na jednakowej podstawie faktycznej i prawnej (współuczestnictwo formalne), każdy współuczestnik uiszcza opłatę oddzielnie, stosownie do swego roszczenia lub zobowiązania (art. 4 ust. 1 cyt. ustawy).

Z treści pozwu i dołączonych do niego dokumentów wynika, iż powódki jako spadkobierczynie po 1/3 części każda po zmarłej matce C. S., dochodzą od Skarbu Państwa **solidarnie** zasądzenia na ich rzecz odszkodowania w wysokości 110.000 zł.

W tym miejscu należy zauważyć, iż źródłem solidarności może być tylko ustawa lub czynność prawna (art. 369 k.c.).

W związku z tym, wbrew odmiennej ocenie Sądu Okręgowego, po stronie powódek nie występuje współuczestnictwo materialne, ale formalne, które skutkuje obowiązkiem uiszczenia przez każdą z nich opłaty sądowej od pozwu – oddzielnie, obliczonej stosownie do wysokości zgłoszonego roszczenia.

Dopiero po ustaleniu powyższego, możliwym będzie ustosunkowanie się do wniosków powódek K. S. i Z. K. o zwolnienie ich od kosztów sądowych w sprawie i dokonanie oceny ich sytuacji majątkowej pod kątem obowiązku uiszczenia opłaty sądowej od pozwu przez każdą z nich z osobna.

Z tych też względów, Sąd Apelacyjny uchylił pkt. 2 zaskarżonego postanowienia i sprawę przekazał do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Rzeszowie na podstawie art. 386 § 4 k.p.c.

Zarządzenie:

- 1) odpis postanowienia doręczyć peł. powódek adw . M . E.,
- 2) po nadejściu dowodu doręczenia akta zwrócić Sądowi Okręgowemu w Rzeszowie.

R., dnia 24 sierpnia 2012 r.

AK.